

نگاه

میراث شیخ بهایی برای مهندسی ایران

مجتبی حسین خانی*

■ سوم اردیبهشت یکی از روزهای مهم برای جامعه مهندسی ایران است. سالروز تولد شیخ بهایی به جهت رابطه ننگانگش او با معماری ایران سبب شد تا جامعه معماری ایران این روز را به عنوان روز معمار انتخاب و جهت ثبت در تقویم رسمی کشور در اوایل دهه هشتاد به رئیس‌جمهور وقت ارایه کنند اگرچه این درخواست در آن مقطع با موافقت روبه‌رو شد، اما بعدها نام روز معمار از تقویم رسمی کشور حذف شد.البته این حذف مانع از برگزاری مراسم مختلفی که دانشجویان، مهندسان و شرکت‌های ساختمانی، معماری و شهرسازی جهت بزرگداشت این روز برگزار می‌کنند نشده است. شیخ بهایی در ادب، دین، فقه، ریاضی، نجوم و آنچه امروزه فیزیک می‌خوانیم توانایی داشته است. اما یکی از خصوصیات مهم شیخ بهایی در حیطه وی در هندسه بوده است. وی مهندسی و هندسه را به پایه خلق آثار بزرگ معماری کرد. شیخ بهایی با شیخ بهالدین عامل و طراح بنا و مسجد امام اصفهان (شاه سابق) بوده است و مشکل زاویه میدان نقش جهان و قیله را با طراحی ورودی شاهکار مسجد امام حل کرده است؛از دیگر آثار جلوان شیخ بهایی که هنوز باوجود تخریب‌های صورت‌گرفته با برجاست، حمام شیخ بهایی، همان حمام معروفی است که با یک شمع گرم می‌شده، سیستم کار به این صورت بوده که شیخ بهایی با استفاده از گازهای حاصل از فاضلاب شعله لازم را جهت گرمایش حمام تأمین می‌کرده است. شیخ بهایی همچنین طراحی شهر نجف‌آباد که در نزدیکی اصفهان است را انجام داده است. که هنوز پس از حدود ۴۰۰ سال همچنان از نظر اصول شهرسازی و رعایت مسیر معابر و ایجاد محلات از سایر شهرها متمایز است. از دیگر آثار این معمار و شهرساز بزرگ می‌توان به ایجاد ساعت شاخص اوقات شرعی و تقسیم آب زاینده‌رود (معروف به طومار شیخ بهایی) اشاره کرد. امروز جامعه مهندسی ایران وارث بزرگانی همچون شیخ بهایی است و باید در جهت به‌کارگیری اصول به کار رفته توسط آن بزرگان کوشا بوده ویا ایجاد تناسب و هماهنگی بین زندگی امروز و داشته‌های معماری اصیل خود قدم در راهی نهد که آن بزرگان گذاشتند.

■*مهندس معمار

ادامه از صفحه اول

الزامات رونق اقتصاد هنر

■ گالری‌ها به مثابه یک بنگاه اقتصادی – هرچند کوچک – در گسترش بازارهای داخلی هنر نقش بسزا دارند و در ارتقای جایگاه هنر ایران در عرصه‌های جهانی تأثیرگذارند. ایفای این نقش، از یک سو نیازمند توجه جدی هنرمندان به اثر بخشی گالری‌ها و از سوی دیگر، حاصل حضور دوسویه اقتصادی و فرهنگی خود آنهاست. ۴- جایگاه مجموعه‌داران به مثابه حامیان و هادیان این جریان نیز بسیار مهم و تأثیرگذار است. اگر در سالیان گذشته مجموعه‌داری از منزلت اجتماعی در خور شأن خود برخوردار بود، اینک زمان آن فرا رسیده که چه از ناحیه دستگانه‌های اجرایی و چه از سوی جامعه هنرمندان جایگاه اجتماعی مجموعه‌داران به رسمیت شناخته شده و منزلت ایشان محترم شناخته شود. قطعاً رسانه‌ها و به‌ویژه برخی از مطبوعات که در عصر عبیت صدا و سیما در این زمینه، تنها سخنگوی وقار به این موقعیت جدید هنر کشور هستند نیز، سبب قایل توجهی در پیشبرد آن دارند. انعکاس واقعی دستاوردهای اقتصادی هنر، آنچنان که در ذهن مسوولان بنشیند و رغبت جامعه را برانگیزد، در نهادهای شن این موقعیت تردیدناپذیر است. گزارش کارشناسانه و نقد عالمانه رسانه‌ها، موانع اجتماعی را برطرف و راه رونق اقتصاد هنر ایران را هموار خواهد کرد. حقایق یاد شده – اگر کلیه‌های موفقیت روزافزون هنرمندان گرآنها به سرزمین ما نباشد- دست‌کم کنشانه‌هایی درست در مسیر حرکت نوپای ایشان خواهد بود. چنین باد!

■*معاون اسبق هنری وزارت ارشاد

ادامه از صفحه اول

رفتگر یکمیلیاردتومانی

■ چند سال است کار می‌کنی؟

۱۰ سال؛ اول در فضای سبز بسودم بعد به بخش عمرانی رفتم و الان سه سال است که رفتگر منطقه یک شهرداری هستم.

■ متاهل هستی و بچه داری؟

سال ۷۴ ازدواج کردم و دو دختر دارم؛ دو و پنج‌ساله.

■ مستجابری با صابونه؟

تا بهمن پارسال مستاجر بودم اما حالا خانه خریدم؛ در روستای «بنگه قلعه». برای خرید خانه وام گرفته‌ام و باید ماهی ۲۵۰هزار تومان قسط بدهم. برج چهار هم باید یک‌میلیون تومان از قرض‌هایم را بدهم.

■ فکر نمی‌کنی اگر کیف را برمی‌داشتی با طلاهایی که داخلش بود می‌توانستی مشکل مالی‌ات را حل کنی؟

گفتم که اموال مردم را باید پس داد. اگر صدار دیگر هم این اتفاق بیفتد باز کیف را پس می‌دهم.

■ ما می‌خواهیم عکسی از تو موقع کار چاپ کنیم می‌توانی عکس را برپایمان «ای میل» کنی؟

دوربین ندارم. «ای میل» هم بلد نیستم. همین عکس‌ها را هم در شهرداری و آتش‌نشانی از من گرفتند. ■ عکس برپایمان خیلی مهم است از همسایه‌ها یا دوستان و فامیلت کمک بگیر.

نمی‌توانم. از روستای ما تا شهر پنج، شش کیلومتر است و من موتور دارم ولی جاده گلی است و با موتور نمی‌شود رفت.

شرق: حدود ۲۰ روز پیش در رسانه‌ها خبری منتشر شد مبنی بر اینکه پلیس اصفهان برای روز سیزدهمبر ورود اتباع کشور افغانستان را در پارک صفا اصفهان ممنوع اعلام کرد. این خبر در اولین لحظات پس از انتشار با واکنش شدید و منفی بسیاری از رسانه‌ها و فعالان اجتماعی مواجه شد. حجم اعتراضات به این اقدام ناپسند به حدی بود که وب‌سایتی که خبر اولیه این موضوع را انتشار داده بود بلافاصله آن را از روی خروجی خود برداشت. با این حال اما اعتراضات و واکنش‌ها به این مساله و این نوع نگاه تا چندین روز پس از آن همچنان ادامه داشت. حالا در جدیدترین مورد بر اساس خبری که «فارس» منتشر کرده است بخشدار مرکزی نوشهر حضور اتباع افغان در بخش مرکزی این شهرستان را ممنوع اعلام کرد. بر این اساس گفته شده

است بهمن خواجوند این مساله را در گردهمایی دهیاران بخش مرکزی نوشهر اعلام کرد و گفت: «نوشهر شهری توریستی است و وجود افغانه در این حوزه به شدت ممنوع است.» وی از دهیاران خواست نسبت به شناسایی افغانه به اتفاق فرماندهان پایگاههای بسیج اقدام کنند و گزارش فعالیتهای خود را به واحد سیاسی فرمانداری نوشهر اعلام کنند. خواجوند ادامه داد: «مازندران جزء استان‌های معین

سخنان تاسفبار یک بخشدار در استان مازندران

حضور افغان‌ها در نوشهر ممنوع است

■ محیط‌فر: این اقدامات متناسب با خواست مردم نیست

برای نگهداری افغانه نیست و باید هرچه سریع‌تر آنها را براساس ضوابط از استان خارج کنیم.» با این حال بسیاری از افغان‌هایی که در ایرانند دارای مجوز اقامت و کار هستند و همین مساله جواز لازم برای حضور و فعالیت آنها در همه شهرها قلمداد می‌شود. در همین حال احمد محیط‌فر جامعه‌شناس درایر‌نامه به شرق می‌گوید: «در مجموع این کار، کار درستی نیست هم

وزیر بهداشت درباره سال جاری خبر داد

سال سخت سلامت

■ معاون درمان وزیر بهداشت: اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها تبعاتی را برای نظام سلامت کشور به دنبال دارد

سال ۹۰ کمتر از ۵درصد رشد داشته است، اظهار می‌دارد: این در حالی است که بودجه سال ۹۰ نسبت به سال ۸۹، ۳۴ درصد رشد داشت، اما با این حال رشد اعتبارات و بودجه‌ها برای وزارت بهداشت در سال ۹۱، حدود ۲۹درصد بوده است ولی پس از هدفمندی یارانه‌ها فشار سستیگنی به حوزه سلامت وارد شد به طوری که حوزه سلامت سال ۹۱ با بهار و ۸۰۰میلیارد تومان کسری آغاز کرد

حسنی با بیان اینکه با وجود این مشکلات نتوانستیم بیش از یک سال کارانه را پرداخت کنیم اضافه می‌کند: ولی با این حال نتوانستیم با درآمد اختصاصی و مدیریت خوب مسوولان سلامت ۷۰۰میلیارد تومان مازاد درآمد کسب کنیم.

قیمت تجهیزات پزشکی دو برابر شده است

مشکلات نظام سلامت و درمان کشور تمامی ندارد. ریشه این مشکلات در سال ۹۰ و ۹۱ با بیش از پیش خود را نشان داده است اما کمترین قدمی در جهت رفع آنها برده نشده است.

علاوه بر بحران به‌وجودآمده دارو در کشور و وضعیت تجهیزات پزشکی نیز اگر بدتر از صنعت داروسازی و واردات نباشد بهتر نیست. نایب‌رییس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در این رابطه با اشاره به اینکه متأسفانه به دلیل ملاحظات شدن نرخ ارز قیمت تجهیزات پزشکی در کشور نزدیک به دوبرابر شده است، می‌گوید: من فکر می‌کنم بیشتر از آنکه تحریم‌ها اثرگذار بوده است ملاحظات شدن نرخ ارز در بروز مشکلات تأثیر داشته است، چراکه بانک مرکزی در انتقال ارز به خارج از کشور چند ماهی مشکل ایجاد کرد و همین امر موجب شد که واردات دارو و مواد اولیه با مشکل مواجه شود.

به لحاظ انسانی و هم زحمتی که آنها برای ما کشیده‌اند و هم ما برای آنها و اینکه این چه سیاست غلطی است که مدام در حال تولید بحران است، ولی این را می‌دانم؛ اینکه در مجموع اقدامی مناسب و متناسب با خواست مردم نیست. ایران طی دهه‌های گذشته یکی از مراکز امن برای افغان‌ها بوده. هم آنها در اینجا ارتباط برقرار کرده و کار و تحصیل کرده‌اند و هم ایران از خدمات آنها استفاده کرده است. در مجموع این میزبانی و میهمانی به صورت نسبی خوب بوده، البته فراز و نشیب داشته اما مطلوب بوده است.»

وی می‌افزاید: «فکر می‌کنم روی این اتفاقات باید کمی تأمل کرد چون مغایر است با پیشینه کشورمان. البته اگر یک مورد بود، می‌توانستیم به حساب بی‌سلیقگی یک مدیر بگذاریم.»

و نه تأیید می‌کنم چون سسندی در دست نیست، اما واردات تجهیزات پزشکی بی‌کیفیت و دست دوم امکان دارد که اتفاق افتاده باشد زیرا وقتی قیمت تجهیزات پزشکی افزایش پیدا می‌کند به‌ویژه بخش خصوصی در ورود تجهیزات پزشکی ناتوان می‌شوند و از همین‌رو مجبورند از تجهیزاتی استفاده کنند که چند سالی از عمر آنها گذشته است. نایب‌رییس کمیسیون بهداشت و درمان همچنین در مورد ورود تجهیزات پزشکی چینی به کشور می‌گوید: ورود تجهیزات پزشکی چینی به کشور هم مانند بقیه اجناس چینی است که به کشور وارد می‌شود و واردات تجهیزات پزشکی بی‌کیفیت چینی از طریق مسافر بهداشت مجوزی برای ورود چنین کالای بی‌کیفیتی صادر نمی‌کند.

تصرفه‌های درمانی ۹۱ در حد پیشنهاد است

جدای از مسائیل مطرح‌شده تأخیر دولت در اعلام تعرفه‌های درمانی سال ۹۱ منجر به تحمیل دو موج گرانی هزینه‌های درمانی شده است چراکه سازمان نظام پزشکی کشور هفته گذشته در حالی پیشنهاد افزایش ۳۰درصدی تعرفه‌های درمانی در سال ۹۱ را به دولت ارایه داد که پیش از این وزیر بهداشت و معاونان او از احتمال افزایش ۱۵ تا ۲۵درصدی خبر داده بودند. تبعات این تناقض گویی از سوی متولیان اعلام تعرفه‌های درمانی در سال ۹۰ منجر به اعلام تعرفه‌های غیرواقعی، افزایش دلبخواه نرخ ویزیت و درمان در بخش خصوصی و مطب پزشکان، شانه خالی کردن سازمان‌های بیمه‌گر در پرداخت حق بیمه مراکز درمانی و در مجموع افزایش سرسام‌آور هزینه‌های درمانی مردم شده است.

علاوه بر این پس از تصویب تعرفه‌های درمانی در روزها یا هفته‌های آینده پیش‌بینی می‌شود، مراجعه‌کنندگان مراکز درمانی با دو موج گرانی هزینه‌های درمانی در سال ۹۱ روبه‌رو شوند، در ابتدا افزایش قیمتی که پزشکان با شروع سال جدید اجرا کرده بودند و دوم افزایش ۳۰درصدی که نرخ تعرفه‌های درمانی منجر به آن می‌شود. در این رابطه حسن امامی‌رضوی معاون درمان وزارت بهداشت در گفت‌وگو با شرق با اشاره به اینکه نظر سازمان نظام پزشکی در رابطه با رشد ۳۰درصدی تعرفه‌های درمانی تنها در حد پیشنهاد است، می‌گوید: طبق قانون سازمان نظام پزشکی می‌تواند پیشنهادهای خود را در رابطه با تعرفه‌های درمانی ارایه دهد، اما نظر نهایی را دولت و شورای‌عالی بیمه می‌دهد که ما پیش از این‌ا اعلام کردیم که افزایش ۱۵ تا ۲۵درصدی برای تعرفه‌های درمانی مطلوب است.

شرکت بهره‌برداری مترو شهرداری تهران می‌گوید: «در مساحبه امروز وی بسیاری از صحبت‌های خود که خلاف واقع بوده را پس گرفته و اعتراف کرده پروژه کشته‌سازی و قربانی گرفتن حادثه آب‌گرفتگی صحت ندارد.» وی ادامه داد:

«از طرفی ادعای خسارت هزارمیلیاردی به صد تا ۲۰۰میلیارد تقلیل پیدا کرده که باز هم به واقعیت نزدیک نیست.» نماینده شهرداری ادامه می‌دهد: «بنابراین مشاهده می‌شود هر چه زمان می‌گذرد از فضای استرس ایشان کاسته و بیشتر به واقعیت نزدیک می‌شود و اگر با همین رویه پیش روند چندی بعد گزارش‌های صحیح‌تر به رسانه‌ها ارایه می‌کنند.» این در حالی است که معاون استانداری معتقد است «بهتر است هر کس به حد و اندازه خود نگاه کند و بعد اظهار نظر کند. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو حد و اندازه خود را بداند.» با این‌نوع اظهارنظرها که به نظر نمی‌رسد تا‌زترین رودررویی به این زودی‌ها تمامی بگیرد به‌خصوص آنکه شهرداری هم در پاسخ به دستور احمدنژاد که پس از مدت‌ها دیروز صادر شد و در آن از وزارت نفت خواسته شده بود آب تونل‌های مترو را خالی کند، پاسخی کنایه‌آمیز داد و اعلام کرد آب مترو را خالی کردیم و در حال آماده‌سازی هستیم. در همین حال به نظر می‌رسد که طرفین درگیری در حال حاضر به تنها چیزی که اهمیت می‌دهند مردم کردن طرف مقابل به کم‌کاری و بی‌ملاطی و در واقع اخیر است.

تجهیزات الکترونیکی استفاده می‌کردند.» نکته سوم مد نظر استاندارد گفته خود شهرداری است که حدود دوهزار کلمیون خاک در این فرآیند جابه‌جا شده است و محمودی می‌گوید: «خودتان محاسبه کنید که چه هزینه‌ای می‌شود، برآورد من که دست‌کم ۴۰۰ میلیون تومان است حالا هزینه‌های غذا، اضافه‌کار و هزاران کارگر درگیر در پاکسازی و بازسازی مترو را هم در نظر بگیرید.» این درحالی است که مدیرعامل

جامعه

پنجره

مرگ روزانه ۹ متاد در سال گذشته

■ شرق: براساس اعلام سازمان پزشکی قانونی در سال گذشته سه هزار و ۵۹۳ نفر جان خود را به علت سوءمصرف مواد مخدر از دست داده‌اند. به گزارش روابط عمومی پزشکی قانونی از میان فوتی‌های سوءمصرف مواد مخدر در سال گذشته، سه هزار و ۲۹۴ نفر مرد و ۱۹۹ نفر زن بودند در حالی که تعداد زنان فوت‌شده بر اثر اعتیاد در سال۸۹، ۱۲۳ نفر و تعداد مردان فوت‌شده سه هزار و ۴۶۳ نفر بوده است. بر اساس این گزارش بیشترین فوتی‌های سوءمصرف مواد در سال گذشته با عدد ۹۸۶ نفر مربوط به استان تهران است و پس از آن استان اصفهان با ۲۶۴ فوتی و فارس با ۲۴۲ فوتی در رتبه‌های بعدی قرار دارند. همچنین استان‌های آذربایجان غربی با ۱۱، کردستان با ۱۲ و کهگیلویه و بویر احمد با ۱۴ فوتی به ترتیب کمترین میزان مرگ ناشی از سوءمصرف مواد مخدر را داشته‌اند. گفتنی است: از کل متوفیات سوءمصرف مواد مخدر در سال گذشته، یک‌هزار و ۸۷۲ نفر (یک‌هزار و ۷۵۹ مرد و ۱۱۳ زن) در نیمه اول سال و یک‌هزار و ۷۲۱ نفر (یک‌هزار و ۳۳۵ مرد و ۳۸۶ زن) در نیمه دوم سال جان باختند. بر اساس این آمار مرگ و میر ناشی از مصرف مواد مخدر در نیمه اول سال ۹۰ بیشتر از نیمه دوم سال بوده است، این در حالی است که در سال‌های گذشته معمولاً آمار مرگ و میر متعادل در نیمه دوم سال بیشتر از نیمه اول بود.

«صدر» به جای «مرتضوی»

در سازمان تأمین اجتماعی

■ قانون: کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری ایران از طریق هیات امنای سازمان تأمین اجتماعی در جریان احتمال انتصاب شهبالدین صدر به عنوان مدیرعامل تأمین اجتماعی قرار گرفته است. خبرها و شنیده‌ها حکایت از صدرنشینی دکتر «شهبالدین صدر» نایب‌رییس دوم مجلس شورای اسلامی و رییس سازمان نظام پزشکی کشور بر مسند مدیرعاملی سازمان تأمین اجتماعی به جای قاضی سعید مرتضوی دارد. ابوالفضل فتح‌اللهی از اعضای کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری ایران از احتمال انتصاب شهبالدین صدر در سمت مدیرعاملی سازمان تأمین اجتماعی خبر داده است. هرچند هنوز صحت این خبر تأیید نشده اما به گزارش ایلنا، کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری ایران از طریق هیات امنای سازمان تأمین اجتماعی در جریان این جابه‌جایی قرار گرفته است. این مساله حکایت از آن دارد که قول سعید مرتضوی قبل از اینکه توسط خود او عملی شود شاید از سوی مافوق‌های او در دولت اجرایی شود. شهبالدین صدر، اکنون عنوان‌های نایب‌رییس دوم مجلس شورای اسلامی و رییس سازمان نظام پزشکی را در کارنامه کاری خود دارد.

افزایش آمار حوادث ناشی از گودبرداری غیراصولی در تهران

■ فارس: عضو شورای‌عالی استان‌ها گفت: آمار حوادث ناشی از گودبرداری غیراصولی در تهران و برخی کلاشهرها بالاست و شورای شهر تهران نیز باید نظارتش را تقویت کند. ابراهیم مرادی اظهار داشت: بارندگی‌های بی‌درپی ممکن است باعث سست‌شدن دیوارهای فرسوده منازل شود. وی ادامه داد: کمیسیون‌های عمران و برنامه و بودجه شورای شهر تهران باید نظارت خود را در این زمینه تقویت کنند. نماینده بوشهر در شورای‌عالی استان‌ها با بیان اینکه آمار این‌گونه حوادث در شهرهای کوچک و مراکز استان‌ها بسیار پایین است، تصریح کرد: متأسفانه آمار این‌گونه حوادث در تهران و برخی دیگر از کلاشهرها بالاست و مسوولان مربوطه از جمله اعضای شورای اسلامی شهر تهران باید با توجه به اینکه این مسایل با جان مردم سرو و کار دار نظارت منجسم و جدی داشته باشند زیرا رعایت نکات و اصول صحیح فعالیت ساختمانی مانع از بروز این حوادث می‌شود.

موافقت وزیر کار و رفاه اجتماعی با بیمه دندانبازشگی

■ ایسنا: وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره پوشش بیمه‌ای خدمات دندانبازشگی گفت: بنده شخصاً با این موضوع موافقم، اما تأمین هزینه‌های آن پروسه خاصی را می‌طلبد و باید در شورای‌عالی بیمه مطرح شود. شیخ‌الاسلامی گفت: تلاش‌مان بر آن است که حداکثر پوشش بیمه‌ای را به تمام گیرندگان در نظام سلامت ارایه کنیم.

تعویض کارت قدیمی معافیت با کارت هوشمند ویژه ایرانیان مقیم خارج

■ شرق: جانشین سازمان وظیفه‌عمومی ناجا از اجرای طرح تعویض کارت‌های قدیمی معافیت با کارت هوشمند ویژه متقاضیان ایرانی مقیم خارج از کشور خبر داد. به گزارش اداره اجتماعی سازمان وظیفه‌عمومی ناجا سردار ابراهیم کریمی گفت: طرح تعویض کارت‌های قدیمی معافیت و پایان خدمت با کارت هوشمند از اول دی ۱۳۹۰ با تعویض کارت‌های قدیمی معافیت برای متقاضیان داخل کشور با اعلام اولویت‌بندی از سوی این سازمان آغاز شد. وی افزود: در حال حاضر با هماهنگی‌های صورت گرفته متقاضیان ایرانی مقیم خارج از کشور نیز می‌توانند برای تعویض کارت قدیمی معافیت با کارت هوشمند به سفارت‌ها و نمایندگی‌های دولت جمهوری اسلامی در کشور محل اقامت خویش مراجعه کنند و همچنین تعویض کارت‌های پایان خدمت قدیمی با کارت هوشمند برای این دسته از متقاضیان نیز در صورت اعلام فراخوان انجام خواهدشد.